

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Alia complura exempla, eorum, qui religione neglecta pessum ierunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

giam appellauerunt. Tantum porrò decursu temporis ibi creuerat errorum colluuius, ut quo tempore S. Gregorius pontifex Augustinum, cum aliquot Monachus socios in Angliam ad propagandam fidem destitueret, inuenire non posset. & hereticis Episcopis, nullū Catholicum repererit. An non hic Deus causam habuit, hostes suos armis excindendi, aut Martia manu e terra sua ejiciendi & fugandi, tamquam colubros excancaros aut effumigatos? Quid iuuat designare, & non ferire? eludere eminus, infrendere cominus? Alter Deus regit. Expectat pœnitentiam, tempus dat emendationi, quæ vbi non sequitur; sed omnia in peius ruunt, tandem clamat: *Finis venit: venit finis;* Ezech. 7.6. *euigilauit aduersum te, ecce venit.* Quare etiam Angelus clamauit Apoc. 14.18. voce magna adeum, qui habebat falcam acutam, dicens: *Mitte falcam tuam acutam, & vendemia botros vinee terra: quoniam matura sunt vua eius.* Neque Angeli similes sunt humanæ tarditati, quæ etiam maturas vuas sæpe sinit in vite putrefactare.

Post modò recitatam de Anglia historiam, subiungit Petrus Ribadeneira alia exempla. Cum Alboinie, inquit, Longobardorum rex, Italiam ingressus, Venetas, Ligurias, & Galliam Cisalpinam, (qua nunc ex illorum nomine Longobardia dicitur) occupauit, ille Petrus Ribaden. lib. 1 de Prince. Christ. Regiones multis erroribus ac hæresibus redundabant, & in Concilium Constantinopolitanum ac Chalcedonensem admodum erant contumaces. Quid illa memorem infelicia ac tristissima tempora, qua orbis terrarum exitium atq; perniciem Mahometum nobis dederunt? quot errores atq; hæreses contra Catholicam Religionem illis temporibus toto Oriente vigebant? nam Heraclius Imperator, hæresi infectus benevolum se afauentem præbebat impietatis sceleribus, neq; ab eis huic sceleris pena reposcebat. Et, ut hoc caput concludam, urbs Constantinopolis capta est eversaq; à Turcis anno nostra salutis millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio, eo ipso tempore, quo vita funeralis Palæologo Imperatore, & Patriarcha Constantinopolitano (qui non multò ante in Concilio Florentino ad unitatem Ecclesia Romanae aggregarant) & neglectio sanctissimi Concilij Florentini decretis, Graci, a suo capite disulsi, a Deo etiam Opt. Max. defecerant. Quamdiu enim in Gracia floruit Religio, tamdiu floruit Imperium, & Religione deficiente, defecit quoq; Imperium, in eiusq; locum seruitus, captiuitas, strages, ruina, calamitas subintrarunt. Nostra atate Lissonia Prouincia, qua militibus S. Ma-

X.

ria, quos Teutonicos vocant, parebat, venit in potestatem Mosconiorum, anno post Christum natam 1558. cum non multò antè à Catholica Religione defecisset, & Lutherana prauitatis incendio desflagrasset. Hungaria præterea & Transilvania, huic veritatis rectissimos testes habemus: quam hactenus vidimus confirmatam in litteris sacris auctoritate Spiritus sancti; testimonij sanctorum & sapientissimorum Patrum, exemplis, nobilitate & pietate præstantissimorum Principium; supplicijs & poenit. quas Deus ab ijs exegit, qui ab eius tramite deflectentes, per obliquos atq; contortos viarum anfractus incedendū sibi existimarent; deniq; ratione & experientia, quibus docemur, Christum cum Belial, Catholicum cum heretico conuenire non posse; nec perturbationibus a discordijs immunem fore Civitatem ac rempublicam, in qua licet cujus, quam voleat pro sua libidine, Religionem amplecti; nec debere Christianum Principem in suis regnis effusa licentia & libertatis conscientia frana laxare, si ea conservata cupiat, & debitum Christiano Principi manus persoluere. Hac sunt, qua in re proposita Christiana Religio nos docet; nec Religio tantum, sed & recta ratio, quod secutus Mæcenas, Augusto Imperatori gratus & perfamiliaris, ei auctor fuit, Dionē teste, non permetteret aut introduci, aut Roma externos Deos coli, & acerrime in eos animaduerteret, qui sectas alienas settantur: Sic enim fore, ut omnes ad Romanum Deorum cultum se fingerent atque conformarent, cuius sui consilij eam causam adferebat, quod hec res ad Imperij pacem ac securitatem pertinere. Hæc ille, quæ sufficiunt, ad belli causam ex neglectu religionis scaturientem declarandam.

XI.

Præter has causas alia adhuc superest longè grauissimæ bellorum, & sola digna centum hostibus, nimirum magorum demoni auctoratorum multitudo, qui cum Deum abiurârint, sacramentum horrendum satanæ dixerint, ad nocendum omnibus vigilantes sunt, & semper intenti Dæmonum instinctu, iussu, supplicijs, sua nequitia aguntur ad alios in eadem præcipitia attrahendos. Multis tamen locis sinuntur impunè viuere, nocere, grassari, triumphare. Non defunt illis aduocati, qui crimen cum defendere non possunt, legum interpretationibus, processuum difficultatibus maleficos ita muniunt, ut damnari haud facile possint. Quoniam ergo in verbibus, in pagis, inter summos & imos, passim versantur, qui pietatem quidem simulant, re ipsa tamen atque

atque in intimo pectore sunt dæmonum cultores, eiusque in omni scelerum genere administri, & iurati hostes humani generis, quos publicæ leges molli brachio persequuntur; mirum non est, manum Domini grauem super nos esse. Si regum, aut Principum quispiam vel verbo laetatur maiestatem, parata sunt exquisita supplicia, documenta vndique congeruntur: cum vero à Deo redditur, cum dæmoni sacrificia offeruntur; cum Satanus in throno æternæ maiestatis collocatur, negligitur Deo illata iniuria; dæmonibus praestita obsequia pro nihilo habentur. Neque magistratus tantum ciuilis hic conniuet, sed multi etiam concionatores obmutescunt; vel quia de hoc hominum genere emendando desperant; vel quia sibi à magis ipsis timent; quasi orcus potentior sit cælo; aut non inuenti sint etiam in hac classè peccatores poenitentes: quales vel ego indignus concionator, & ipse peccator complures expertus sum, vel unica historia sequenti recitata.

C A P V T L X I I I .

Deum, & Magistratum ciuilem ad vindictam, peccatores autem ad paenitentiam, ipsa multitudine & magnitudine bella merentium, eorumq; præcipue, quaæ venefici & veneficorum imitatores perpetrant, provocari.

Scipit aliquando ad D. Augustinum Victorianus presbyter, & rogavit illum, ut librum componeret, quo multis grauibusque malis pressos Christianos consolare. I.
tur; cui D. Augustinus in hunc mobum rescripsit. *Littera tue impetrerunt grandi dolore cor nostrum, quibus petisti, ut prolixo opere ali. epist. 12.*
qua responderem, cum talibus malis magis prolixo gemitus & fletus, quam libri debeantur. Totu quippe mundus tantis affigitur cladibus, ut panè pars nulla terrarum sit, ubi non talia, qualia scripsisti, committantur, atque plangentur. Nam ante paruum tempus, etiam in illis solitudinibus Ægypti, ubi monasteria separata ab omnibus repitum, quasi secura degebant, à barbaris interfecti sunt fratres. Iam vero quæ modò in Italia finibus, quæ in Gallia nefarie perpetrantur, etiam vos latere non arbitror. De Hispanis quoque, tot Provincijs, quæ ab his malis dicebantur intacta, cœperunt iam talia nuntiari. Sed longè immixtæ Ecce